

دستورالعمل احراز استعداد برتر در عرصه پژوهش

مقدمه

به استناد بند ۱۵ ماده ۶ اساسنامه مرکز امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه (که از این پس به اختصار «مرکز» نامیده می‌شود) و بر اساس آیین‌نامه احراز نخبگی و استعداد برتر حوزه‌های علمیه، «دستورالعمل احراز استعداد برتر در عرصه پژوهش» به شرح ذیل تدوین می‌گردد.

فصل اول: شناسایی واجدین شرایط اولیه

ماده ۱. فرایند شناسایی

۱. شناسایی واجدین شرایط اولیه توسط بخش نخبگانی مراکز مدیریت حوزوی؛
  ۲. برگزاری مصاحبه «عمومی، علمی و تخصصی» توسط بخش نخبگانی مراکز مدیریت حوزوی؛
  ۳. انتخاب استعدادهای برتر توسط مرکز.
- تبصره: مراحل یک و دو با نظارت مستقیم مرکز انجام می‌پذیرد.

ماده ۲. شرایط عمومی

شرایط عمومی استعدادهای برتر به شرح ذیل است:

۱. انگیزه و اشتیاق و پشتکار در تحصیل حوزوی؛
۲. باورمندی نسبت به هویت روحانیت؛
۳. اهتمام به امور عبادی؛
۴. اهتمام به پرهیز از ردائل اخلاقی؛
۵. حسن رفتار و تعامل با دیگران؛
۶. زی طلبگی؛
۷. حجاب و عفاف (ویژه خواهران)؛
۸. خلاقیت و نوآوری علمی؛
۹. نظم و انضباط؛
۱۰. تعادل^۲ شخصیتی؛
۱۱. تعادل^۳ فکری؛
۱۲. تعادل^۴ سیاسی؛
۱۳. التزام به ولایت فقیه.

۱ - شناسایی نخبگان و استعدادهای برتر حوزوی با همکاری مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه.
۲، ۳ و ۴ - منظور از تعادل، صرفاً اجتناب از افراط و تفریط است.

ماده ۳. شرایط سنی

حداکثر سن برای برادران و خواهران مجرد ۴۰ سال و برای خواهران متأهل ۴۵ سال است. شرایط سنی در هر مقطع تحصیلی، بر اساس قوانین نظام آموزشی مراکز مدیریت حوزوی است.

ماده ۴. شرایط اختصاصی

الف) برادران

ردیف	پایه های ۱ اتمام یافته	پایه اشتغال به تحصیل	معدل تحصیلی	نحوه محاسبه امتیاز معدل تحصیلی	حداقل امتیاز معدل تحصیلی و فعالیت های پژوهشی	حداقل امتیاز پژوهشی
۱	اول تا سوم	چهارم	معدل پایه های اتمام یافته	$(معدل - ۱۷) \times ۲,۵$	۱۰	کسب حداقل ۵ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴
		پنجم				
		ششم				
۲	اول تا ششم	هفتم				
		هشتم				
۳	اول تا هفتم	نهم				
		دهم				
۴	اول تا نهم	انجام یک مصاحبه خارج فقه و اصول	معدل پایه های اتمام یافته	$(معدل - ۱۷) \times ۲,۵$	۲۵	کسب حداقل ۲۰ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴
		انجام دو مصاحبه خارج فقه و اصول				
		انجام سه مصاحبه خارج فقه و اصول				
		انجام چهار مصاحبه خارج فقه و اصول				
۵	اول تا اتمام مصاحبه های خارج	دوره دوم درس خارج		$(معدل - ۱۶) \times ۲,۵$	۳۰	کسب حداقل ۲۵ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴

ب) خواهران

ردیف	مقطع اشتغال به تحصیل	معدل تحصیلی	نحوه محاسبه امتیاز معدل تحصیلی	حداقل امتیاز معدل تحصیلی و فعالیت های پژوهشی	حداقل امتیاز پژوهشی
۱	سطح ۲ (اتمام حداقل ۹۵ واحد)	معدل واحدهای گذرانده	$(معدل - ۱۷) \times ۲,۵$	۱۰	کسب حداقل ۵ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴
۲	سطح ۳		$(معدل - ۱۷) \times ۲,۵$	۲۰	کسب حداقل ۱۵ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴
۳	سطح ۴		$(معدل - ۱۷) \times ۲,۵$	۲۵	کسب حداقل ۲۰ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴
۴	دوره درس خارج		$(معدل - ۱۶) \times ۲,۵$	۳۰	کسب حداقل ۲۵ امتیاز از جدول فعالیت های پژوهشی غیر از ردیف های ۳۴ تا ۴۸، ۳۷ تا ۴۸ تا ۶۳ و ۷۰ تا ۷۴

تبصره: کسانی که یکی از شرایط ذیل را دارا باشند از داشتن حداقل امتیاز پژوهشی معاف بوده و واجد شرایط تشکیل پرونده در عرصه پژوهش هستند:

- ۱- برگزیدگان جشنواره علامه حلی (سراسری) و همایش کتاب سال حوزه و راه یافتگان به مرحله نهایی این جشنواره ها که حداقل ۷۵ درصد سقف امتیاز را کسب کرده باشند؛

۱ - منظور پایه یا معادل ساعت آن است.

۲- کسانی که توسط یکی از اساتید ویژه یا یک واحد آموزشی یا پژوهشی دارای اعتبار حوزوی، دارای استعداد خاصی در عرصه پژوهش تشخیص داده شده و با ذکر ویژگی‌ها و دلایل «استعداد خاص بودن در عرصه پژوهش»، به بخش‌های نخبگانی مراکز مدیریت حوزوی معرفی شوند.

فهرست اساتید ویژه و واحدهای آموزشی یا پژوهشی دارای اعتبار، با پیشنهاد بخش‌های نخبگانی مراکز مدیریت حوزوی و تأیید کمیسیون هیأت امناء تعیین می‌شود.

ماده ۵. ارزشیابی و سنجش صلاحیت‌های، عمومی، علمی و تخصصی

ارزشیابی و سنجش صلاحیت‌های، عمومی، علمی و تخصصی از طریق برگزاری مصاحبه «عمومی، علمی و تخصصی» انجام می‌شود.

الف) مصاحبه عمومی: این سنجش، با هدف شناسایی صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی انجام می‌شود.

تبصره: این مصاحبه می‌تواند بعد از اتمام مراحل شناسایی و در دوره حمایت انجام شود.

ب) مصاحبه علمی تخصصی عرصه پژوهش: این سنجش، با هدف شناسایی صلاحیت‌های علمی (تحصیلی) و توان و مهارت پژوهشی، در دو بخش علمی و تخصصی انجام می‌شود.

تبصره: کیفیت انجام مصاحبه و شرایط قبولی آن، در «شيوه‌نامه مصاحبه عمومی، علمی و تخصصی مرکز امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه‌های علمیه» آمده است.

ماده ۶. امتیاز فعالیت‌های پژوهشی

امتیاز حاصل از فعالیت‌های پژوهشی به شرح جدول ذیل است:

ردیف	عنوان فعالیت	سقف امتیاز
۱	کتاب پژوهشی (به ازای هر کتاب)	۱۵
۲	کتاب پژوهشی دوره‌ای و چند جلدی (به ازای هر جلد)	۱۰
۳	دائرة المعارف‌ها، دانشنامه‌ها، تفاسیر، مسانید، شروح، اصطلاح نامه‌ها و درختواره‌های علوم یا سامانه‌های نرم افزاری	۱۰
۴	کتاب مستخرج از رساله سطح ۴ / دکتری	۳
۵	کتاب مستخرج از پایان‌نامه سطح ۳ / کارشناسی ارشد	۲
۶	تقریر انتقادی دروس خارج	۱۰
۷	تقریر غیرانتقادی دروس خارج	۷
۸	رساله علمی (به ازای هر رساله)	۱۰
۹	تحشیه و تعلیق (به ازای هر جلد)	۱۰
۱۰	تصحیح انتقادی کتاب معتبر	۱۰
۱۱	تصحیح و تحقیق کتاب معتبر	۵
۱۲	تجدید چاپ کتاب پژوهشی با ۳۰ تا ۵۰ درصد اصلاح یا اضافه در محتوای آن (به ازای هر کتاب)	۵
۱۳	کتاب تالیفی ترویجی	۷
۱۴	تجدید چاپ کتاب تالیفی ترویجی با حداقل ۳۰ درصد اصلاح یا اضافه در محتوای آن (به ازای هر کتاب)	۳
۱۵	فرهنگ‌نامه‌ها، کتاب شناسی‌ها و فهرست نگاری‌ها و یا معادل آن‌ها در نسخه‌های دیجیتال (به ازای هر جلد)	۵
۱۶	ترجمه کتاب تخصصی	۷
۱۷	ترجمه کتاب عمومی	۴
۱۸	تألیف کتاب به زبان دوم	به زبان عربی ۳۰٪ بیش از امتیاز کتاب به زبان اول + ۳۰٪
		به زبان غیرعربی ۲۰٪ بیش از امتیاز کتاب به زبان اول + ۲۰٪
۱۹	ویرایش علمی کتاب	۵
۲۰	تلخیص کتاب علمی معتبر	۴
۲۱	چکیده کتب یا چکیده مقالات (به ازای هر جلد)	۳

ردیف	عنوان فعالیت	سقف امتیاز
۲۲	تدوین مجموعه مقالات چاپی یا دیجیتال (به ازای هر مجموعه)	۵
۲۳	تألیف متون درسی مراکز آموزشی معتبر	سطح ۴/دکتری
		سطح ۳/کارشناسی ارشد
		سطح ۲/کارشناسی
۲۴	نمایه‌سازی کتاب علمی	۱,۵
۲۵	علمی پژوهشی	۷
۲۶	علمی ترویجی	۴
۲۷	علمی تخصصی	۳
۲۸	منتشره در مجلات علمی واحدهای آموزشی و پژوهشی	سطح ۱ و ۲
		سطح ۳ و ۴
۲۹	مقاله دانشنامه‌ای و دائره‌المعارفی	تخصصی
		عمومی
۳۰	مندرج در مجموعه مقالات همایش‌های علمی معتبر	مقاله کامل
		خلاصه مقاله
۳۱	تألیف مقاله به زبان دوم	عربی ۳۰٪ بیش از امتیاز مقاله به زبان اول + ۳۰٪
		غیرعربی ۲۰٪ بیش از امتیاز مقاله به زبان اول + ۲۰٪
۳۲	ترجمه مقاله علمی منتشره در نشریات معتبر	۵۰٪ امتیاز اصل مقاله
۳۳	مقاله علمی - پژوهشی مستخرج از پایان‌نامه یا رساله	سطح ۳
		سطح ۴
۳۴	رساله سطح ۴ / دکتری دفاع شده	۸
۳۵	پایان‌نامه سطح ۳ / کارشناسی ارشد دفاع شده	۶
۳۶	تحقیق / مقاله پایانی	سطح ۲ برادران
		سطح ۱ برادران و سطح ۲ خواهران و سفیران
۳۷	طرح پژوهشی	تدوین سفارش نامه (RFP) مصوب
		تدوین طرح نامه (پروپوزال) مصوب
		مدیر پروژه و طرح پژوهشی
		ناظر علمی طرح پژوهشی
		همکار (بر اساس سهم مشارکت)
۳۸	ارائه کرسی تخصصی	کرسی نظریه‌پردازی
		کرسی نوآوری
		کرسی نقد
		ناقد
		داور
		دبیر
		ارائه دهنده
		ناقد
		داور
		دبیر
۳۹	مشارکت در برگزاری کرسی تخصصی	ارائه دهنده
		ناقد
		داور
		دبیر
۴۰	برگزاری کرسی / نشست علمی	ارائه دهنده
		ناقد
		دبیر
۴۱	کرسی آزاداندیشی / مناظره	ارائه دهنده
		ناقد
		دبیر
۴۲	کرسی آزاداندیشی / مناظره	ارائه دهنده
		ناقد
		دبیر

ردیف	عنوان فعالیت	سقف امتیاز	
۴۷	سخنرانی علمی	۳	
۴۸	طراحی و تأسیس مؤسسات، مراکز، واحدهای پژوهشی، انجمن‌ها و قطب‌های علمی حوزوی و غیرحوزوی مرتبط با علوم اسلامی (به ازای هر طرح یا مدیریت سالانه و حداکثر تا سه سال)	۴	
۴۹	ریاست پژوهشگاه‌ها و ریاست پژوهشکده‌ها و واحدهای پژوهشی مستقل (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال)	۳	
۵۰	معاونت پژوهشگاه‌ها، معاونت پژوهشکده‌ها و واحدهای پژوهشی مستقل و معاونت پژوهش واحدهای آموزشی (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال)	۲	
۵۱	مدیران گروه‌های پژوهشی و اعضای هیأت علمی پژوهشی (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال)	۱	
۵۲	معاونت پژوهش مراکز مدیریت حوزوی (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال)	۴	
۵۳	مدیریت ارشد معاونت پژوهش ستاد و معاونت پژوهش استان (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال)	۳	
۵۴	کارشناس مسئولی معاونت پژوهش ستاد و مدیریت ارشد معاونت پژوهش استان (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال)	۱	
۵۵	طراحی و ایجاد رشته‌ها و میان‌رشته‌های علمی جدید و گرایش‌های نو (به ازای هر رشته)	۴	
۵۶	تدوین شیوه‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های علمی و پژوهشی مصوب شوراهای معتبر	۳	
۵۷	مدیر مسئول نشریات علمی (به ازای هر سال و حداکثر تا سه سال) سردبیر نشریات علمی (به ازای هر سال برای فصل‌نامه و حداکثر تا سه سال و به ازای هر دو سال برای دوفصل‌نامه و حداکثر تا ۶ سال)	۲	
	علمی پژوهشی	۱,۵	
	علمی ترویجی و علمی تخصصی	۱	
۵۸	عضویت فعال هیأت تحریریه نشریات علمی (به ازای هر سال برای فصل‌نامه و حداکثر تا سه سال و به ازای هر دو سال برای دوفصل‌نامه و حداکثر تا ۶ سال)	۱	
	عضویت در شوراها و نهادهای علمی سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری (به ازای هر سال و حداکثر تا پنج سال)	۱,۵	
۵۹	در سطح ملی (فراحوزوی)	۱	
۶۰	در سطح سازمانی (حوزوی)	۱	
۶۰	برپایی نمایشگاه‌های پژوهشی استانی، ملی و بین‌المللی به ترتیب	۳-۲-۱,۵	
۶۱	طراحی و راه‌اندازی کتابخانه جامع دیجیتال یا حقیقی (به ازای هر کتابخانه)	۴	
۶۲	طراحی و راه‌اندازی کتابخانه تخصصی دیجیتال یا حقیقی (به ازای هر کتابخانه)	۳	
۶۳	بین‌المللی	۴	
	ملی	۳	
	استانی	۱	
۶۴	رتبه اول	کتاب سال حوزه	
	رتبه دوم		
	رتبه سوم		
	شایسته تقدیر		
۶۵	برگزیده	جشنواره مقالات علمی حوزه	
	شایسته تقدیر		
۶۶	رتبه اول	کتاب و پایان‌نامه	جشنواره علامه حلی
	رتبه دوم		
	رتبه سوم		
	شایسته تقدیر		
	رتبه اول	مقاله و تحقیق پایانی	
	رتبه دوم		
	رتبه سوم		
	شایسته تقدیر		
۶۷	رتبه اول	فارابی، کتاب سال جمهوری	برگزیدگی در رویدادهای معتبر ملی و بین‌المللی
	رتبه دوم		
	رتبه سوم		

ردیف	عنوان فعالیت			سقف امتیاز
			شایسته تقدیر	۵
۶۸	نشان‌های علمی	بین‌المللی		۱۲
		ملی		۸
۶۹	پژوهشگر نمونه	در سطح ملی		۶
		در سطح استانی		۳
۷۰	عضویت فعال در هسته‌های پژوهشی اعتبار یافته			۱,۵
۷۱	عضو فعال انجمن‌های پژوهشی			۱
۷۲	راهنمایی	رساله سطح ۴ / دکتری		۳
		پایان‌نامه سطح ۳ / کارشناسی ارشد		۲
		راهنمایی تحقیق و مقاله پایانی راهنمایی مقالات علمی پژوهشی (برای کسانی که نام آن‌ها به عنوان نویسنده نیامده است)		۱
۷۳	مشاوره	رساله سطح ۴ / دکتری		۲
		پایان‌نامه سطح ۳ / کارشناسی ارشد		۱
۷۴	ارزیابی، داوری نظارت علمی	کتاب و پایان‌نامه سطح ۴ / دکتری		۲
		پایان‌نامه سطح ۳ / کارشناسی ارشد		۱
		مقاله علمی پژوهشی، علمی ترویجی، علمی تخصصی		۰,۵، ۰,۷۵، ۱
		طرح نامه پژوهشی		۱
۷۵	نرم‌افزارهای علمی	تولید محتوا		۱۰
		طراحی نرم افزار		۵
۷۶	ایده‌پردازی	ثبت ایده		۴
		اجرای ایده		۵
۷۷	سایر فعالیت‌های پژوهشی مورد تأیید معاونت پژوهش مراکز مدیریت حوزوی			حداکثر تا ۱۰

ماده ۷. محاسبه امتیاز نهایی

امتیاز نهایی به روش ذیل محاسبه می‌شود:

(امتیاز فعالیت‌های آموزشی، تبلیغی و فرهنگی) + (۲ × امتیاز فعالیت‌های پژوهشی) + (۲,۵ × امتیاز مصاحبه) + امتیاز معدل تحصیلی (بر اساس ماده ۴) = امتیاز نهایی

تبصره ۱: جداول فعالیت‌های آموزشی، تبلیغی و فرهنگی در «دستورالعمل احراز استعداد برتر (در عرصه‌های آموزش و تبلیغ)» آمده است.

تبصره ۲: در پایان انجام مصاحبه یک دوره و پس از محاسبه امتیاز نهایی توسط بخش‌های نخبگانی مراکز مدیریت حوزوی، فهرست افراد

به ترتیب امتیاز نهایی به همراه مستندات جهت بررسی در کارگروه پژوهش به مرکز ارسال می‌گردد.

ماده ۸. تصویب

این دستورالعمل در یک مقدمه، هشت ماده و شش تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۳ در کمیسیون هیأت امنای مرکز به تصویب رسید.